

**ОСОБЛИВІ УМОВИ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
МАЙНА СВЕРДЛОВИН**

ДОДАТОК № 1 до

**ПРАВИЛ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД
ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ №
06**

ТА

**ПРАВИЛ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
[крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту
(морського внутрішнього та інших видів водного транспорту),
вантажів та багажу (вантажобагажу)] № 07**

КИЇВ - 2008

З М І С Т

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	3
3. СТРАХОВА СУМА. ФРАНШИЗА.....	4
4. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ.....	5
5. СТРАХОВИЙ РИЗИК. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.....	5
6. ВИКЛЮЧЕННЯ З СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	8
7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	9
8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	9
9. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	10
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.....	11
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	12
12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	12
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ ЧИ ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	14
14. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	15
15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	16
16. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	16

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. На підставі цих Особливих умов та відповідно до чинного законодавства України ТДВ страхова компанія «НАФТАГАЗСТРАХ» (надалі – **Страховик**), укладає Договори добровільного страхування майна свердловин з юридичними особами (надалі - **Страхувальниками**) з метою забезпечення захисту їх майнових інтересів.

1.2. За цими Особливими умовами на страхування приймається майно, яким Страхувальник володіє, користується, розпоряджається на правах власності, господарчого ведення, оперативного управління, договору оренди чи лізингу.

1.3. Страхувальники мають право при укладанні Договорів страхування призначати фізичних або юридичних осіб (Вигодонабувачів) для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку.

Вигодонабувач – це особа, яка має законний інтерес у застрахованому майні та може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку.

1.4. Буріння – процес спорудження свердловини шляхом руйнування гірських порід.

1.5. Свердловина – гірське вироблення круглого перетину, що споруджується без доступу до неї людей, та у якої довжина в багато разів більше діаметру.

При пошуках, розвідці та розробці нафтових і газових родовищ бурять опорні, параметричні, структурні, пошукові, розвідувальні, експлуатаційні, нагнітальні, наглядові та інші свердловини.

1.6. Колектори – гірські породи, здатні в початкових пластових умовах вміщати в собі вуглеводні флюїди (нафту, газ, воду та інші компоненти) і віддавати їх в процесі розробки продуктивних покладів.

1.7. Бурова вишка – це споруда над свердловиною для спуску та підйому бурового інструменту, забійних двигунів, бурильних і обсадних труб, розміщення бурильних свічок (з'єднання 2-х – 3-х бурильних труб між собою довжиною 25 - 36 м.) після підйому їх із свердловини та захисту бурової бригади від вітру і атмосферних осадків.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

2.1. Предметом Договору страхування за цими Особливими умовами є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону України, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, що використовується у процесі спорудження та/або експлуатації свердловин.

2.2. За цими Особливими умовами можуть бути застрахованими:

2.2.1. Майно, що являє собою предмет буріння, монтажу, експлуатації, ремонту нафтових, газових, геотермальних, водяних та інших свердловин, на яких:

- проводяться роботи з буріння, поглиблення, обслуговування, ремонту, відновлення чи підготовки до початку видобутку або до закінчення цих робіт;

- ведеться видобуток нафти, природного газу чи інших рідинних або газоподібних корисних копалин;

- тимчасово припинено (за будь-якими причинами) видобуток нафти, природного газу або інших корисних копалин, а свердловина закрита заглушкою чи законсервована іншим засобом;

- припинено видобуток нафти, природного газу або інших рідинних або газоподібних корисних копалин після виснаження нафто- чи газоносних пластів.

2.2.2. Бурове устаткування:

- бурові вишки (баштові і щоглові);

- обладнання для механізації спускових та підйомних операцій (бурова лебідка, талева система);

- наземне обладнання, що безпосередньо використовується при бурінні (вертлюг, бурові насоси, напірний рукав, ротор);

- силовий привід (дизельний, електричний, дизель-електричний, дизель-гідролічний);

- циркулярна система бурового розчину (обладнання для циркуляції, очищення та приготування бурового розчину);

- споруди, що знаходяться на буровому майданчику (приміщення для розміщення двигунів та передавальних механізмів лебідки; приміщення для розміщення бурових насосів і їх двигунів; приймальні містки, що призначені для транспортування бурового технологічного обладнання, інструмента, матеріалів і запасних частин; запасні резервуари для зберігання бурового розчину; трансформаторний майданчик, стелажі для розміщення труб, тощо).

2.2.3. Бурове обладнання та інструмент:

- забійні двигуни (турбобур, електробур, гвинтовий двигун);

- основний (долота) та допоміжний інструмент (бурильні труби, бурильні замки, центратори).

2.2.4. Буровий розчин, хімічні реагенти для приготування бурових та тампонажних розчинів.

3. СТРАХОВА СУМА. ФРАНШИЗА.

3.1. Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

3.1.1. Розмір страхової суми визначається за домовленістю між Страховиком та Страхувальником у межах дійсної вартості майна на момент укладання Договору страхування, що підтверджена відповідними документами, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.1.2. Якщо дійсна вартість не має підтвердження відповідними документами (акт експертної оцінки, тощо), вона визначається за середніми цінами аналогічного майна на світовому ринку, що діють на момент настання страхового випадку (з врахуванням фізичного зносу).

3.1.3. Страхова сума встановлюється окремо за кожним видом (найменуванням) майна або за сукупністю (групою, категорією) майна, що приймається на страхування.

3.1.4. Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, групі страхових випадків або за Договором страхування в цілому.

3.2. Страхувальник має право застрахувати усе, належне йому майно у повному обсязі або будь-яку його частину (вибіркове страхування).

3.3. У разі коли страхова сума на момент укладання Договору страхування становить певну частку вартості застрахованого майна, страхове відшкодування виплачується у тій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами страхування.

3.4. Після виплати страхового відшкодування, страхова сума за Договором страхування зменшується на суму виплаченого відшкодування з дати настання страхової події.

3.5. Дійсна вартість визначається:

3.5.1. Для обладнання, машин, інвентарю, іншого майна – виходячи з суми, необхідної для придбання предмета аналогічного загиблому (за вирахуванням фізичного зносу).

3.5.2. Для нафтових, газових, геотермальних, водяних та інших свердловин – виходячи з розумно понесених та доцільних витрат, або балансової вартості свердловин (за вирахуванням фізичного зносу).

3.5.3. Для свердловин, що є об'єктами будівництва або ремонту – виходячи з вартості робіт по будівництву або ремонту та вартості матеріалів, що використовуються для проведення таких робіт.

3.6. Якщо Страхувальник не повністю сплатив страховий платіж, відповідальність Страховика буде пропорційна сплаченій частці страхового платежу, що повинно бути обумовлено у Договорі страхування.

3.7. Договором страхування може бути передбачена **франшиза** (умовна чи

безумовна) - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком.

Франшиза може бути встановлена як в абсолютній величині, так і у процентному відношенні до страхової суми.

- Умовна франшиза – Страховик не несе відповідальність за збитки, які не перевищують розмір франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збиток повністю, якщо сума збитку перевищує розмір встановленої франшизи.

- Безумовна франшиза – Страховик зобов'язаний відшкодувати збиток за вирахуванням встановленої франшизи.

Франшиза встановлюється у кожному випадку завдання збитку за окремими ризиками або за всіма ризиками разом.

4. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ.

4.1. Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків.

Базові страхові тарифи наведені у Додатку № 1 до цих Особливих умов.

Конкретний розмір страхового тарифу визначається у Договорі страхування за згодою Сторін, в залежності від застрахованих ризиків, ступеню страхового ризику і строку страхування.

4.2. Страховий платіж (страхова премія) - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Обчислення суми страхового платежу здійснюється виходячи із страхової суми і страхового тарифу.

4.2.1. Страховий платіж сплачується Страхувальником шляхом безготівкового перерахунку на поточний рахунок Страховика у грошовій одиниці України.

4.2.2. За згодою Сторін страховий платіж сплачується одноразово або частинами. Розмір та строки сплати чергових частин страхового платежу зазначаються в Договорі страхування.

5. СТРАХОВИЙ РИЗИК. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.

5.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

5.2. Страховий випадок - подія, передбачена Договором страхування, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу.

5.3. Страховими випадками за цими Особливими умовами є:

5.3.1. Вихід свердловини з-під контролю.

- *Свердловина вважається такою, що вийшла з-під контролю, якщо:*

а) раптово і непередбачено виникає витікання бурового розчину, нафти, природного газу, води та інших рідких або газоподібних речовин через гирло свердловини в навколишнє середовище (на поверхню землі, морського дна або дна інших водойм), та якщо такий потік не може бути досить швидко зупинений:

- за допомогою використання превенторів / фонтанної арматури, які знаходяться на промислі, чи іншого устаткування, що призначено для запобігання викидів, і повинне (з урахуванням умов проведення бурових робіт) знаходитись на промислі;

- за допомогою збільшення ваги чи тиску стовпа бурового розчину або за допомогою заправлення свердловини іншими аналогічними матеріалами;

- за допомогою безпечного способу направлення такого потоку до систем промислового збору;

б) не має можливості продовжити видобуток відповідних корисних копалин без небезпеки для промислу і третіх осіб;

в) наглядові державні органи або інші уповноважені на це органи, оголошують свердловину такою, що вийшла з-під контролю.

- *Свердловина не вважається такою, що вийшла з-під контролю, якщо раптовий виток бурового розчину, нафти, природного газу, води та інших рідких або газоподібних речовин переміщується в стовбурі свердловини під землею, не виходячи на її поверхню, або може бути протягом розумного періоду часу відведений чи зведений нанівець за допомогою устаткування, яке знаходиться на промислі.*

- *Контроль над свердловиною, що вийшла з-під контролю, вважається відновленим якщо:*

- потік рідких і газоподібних речовин, що є причиною виходу свердловини з-під контролю, зупинився, зупиняється або може бути зупинений без загрози для промислу, навколишнього середовища та третіх осіб за допомогою використання загальноприйнятого обладнання, яке знаходиться на промислі;

- роботи, що проводилися безпосередньо до виходу свердловини з-під контролю (буріння, обробка, завершення, поглиблення, оновлення і інші подібні операції), відновлені або можуть бути негайно відновлені;

- експлуатаційна свердловина знаходиться в стані видобутку корисних копалин або свердловина повернена в стан видобутку або інший стан, який існував безпосередньо до виходу свердловини з-під контролю;

- потік нафти, природного газу або води, що є причиною виходу свердловини з-під контролю, може бути переведений в процес видобутку відповідних корисних копалин без небезпеки для промислу, навколишнього середовища та третіх осіб.

Контроль над свердловиною вважається відновленим з моменту настання будь-якої з вказаних вище подій, але не раніше моменту, коли органи державного нагляду або інші уповноважені на це органи підтвердять, що контроль над свердловиною відновлений.

5.3.2. Знищення, пошкодження або втрата застрахованого майна внаслідок аварій під час проведення робіт на свердловині, а саме:

5.3.2.1. Затиск (втрата рухливості) колони труб та бурового інструменту.

Під затиском колони труб та бурового інструменту слід розуміти непередбачуваний під час проведення робіт на свердловині процес, що характеризується втратою рухомості колони труб, бурового інструменту та/або інших свердловинних приладів, яка не відновлюється навіть після застосування до них максимально допустимих навантажень (з врахуванням запасу міцності).

Причиною-наслідковими обставинами настання випадку, що має ознаки страхового вважається:

- утворення на стінах свердловини товстої та липкої кірки, до якої прилипає буровий інструмент, що знаходиться без руху;

- заклинювання бурового інструменту у вузьких частинах стовбура або при різких викривленнях свердловини, при обвалах нестійких порід, при обсаженні розбуреної породи у випадку припинення циркуляції;

- інші причини, що безпосередньо пов'язані з регламентом проведенням бурових робіт.

5.3.2.2. Аварії під час проведення промислово-геофізичних досліджень та прострільно - вибухових робіт.

Під такими аваріями розуміються затиски та/або залишення в свердловині каротажного кабелю, різних приборів, вантажів, шаблонів, торпед і інших пристроїв, які застосовуються під час дослідження свердловини і допоміжних роботах в ній.

5.3.2.3. Поглинання бурового розчину (промивальної рідини) та/або тампонажних розчинів (цементного та інших розчинів).

Це процес, під час проведення робіт на свердловині, що характеризується катастрофічною (50,0% і більше) втратою циркуляції бурового розчину та/або тампонажних розчинів.

5.3.2.4. Порушення герметичності, пошкодження та втрата прохідності обсадної колони.

Під порушенням герметичності обсадної колони слід розуміти порушення цілісності спущеної в свердловину колони труб внаслідок зминання, розриву по тілу

труби або різьбових з'єднань.

Під пошкодженням і втратою прохідності обсадної колони слід розуміти розрив колони труб у різьбовому (зварному) з'єднанні з осьовим зсувом або зминанням по тілу труби, що перешкоджає руху бурового інструмента всередині колони труб.

5.3.2.5. Аварії з елементами бурильної колони.

Під аваріями з елементами бурильної колони слід розуміти залишення в свердловині колони бурильних труб, елементів компоновки низу (перевідника, центратора, амортизатора, надважких бурильних труб, розширювача, тощо) або насосно-компресорних труб (без урахування обладнання, встановленого всередині свердловини – насосів, клапанів – відсікачів, пакерів, тощо).

5.3.2.6. Аварії з породоруйнівним інструментом.

Під аваріями з породоруйнівним інструментом слід розуміти залишення в свердловині долота, бурильної головки або їх елементів та частин.

5.3.2.7. Падіння в свердловину сторонніх предметів.

Під падінням в свердловину сторонніх предметів слід розуміти падіння в стовбур свердловини елементів вишки, спуско - підйомного, допоміжного обладнання, а також ручних інструментів та засобів, що використовуються під час проведення робіт на свердловині.

5.3.2.8. Падіння бурової установки або її елементів.

До страхових відносяться випадки, обумовлені падінням бурової установки або її елементів внаслідок будь-яких причин.

5.3.3. Виникнення підземних перетоків пластових флюїдів (нафти, газу, води або іншої рідини), що переміщається по стовбуру свердловини з одного підземного резервуара (колектора) в інший та перешкоджає продовженню будь-яких видів робіт на свердловині.

Зона поглинання флюїду може бути представлена проникним (пористим, пустотним) колектором, розташованим в не обсадженому інтервалі стовбура свердловини, або безпосередньо за пошкодженою обсадною колоною.

5.3.4. Інші непередбачувані події, що не спричинили аварії:

- пожежа, вибух, удар блискавки;
- наїзд наземних, навал водних, падіння повітряних засобів транспорту на застраховане майно, а також завдання збитку застрахованому майну якорями, якірними ланцюгами, буями або риболовними сітями;
- стихійні явища (буря, ураган, смерч, повінь, тощо, за винятком землетрусу та вулканічної діяльності);
- протиправні дії третіх осіб (викрадення окремих предметів, елементів, частин застрахованого майна, пошкодження або знищення майна особами, що не знаходяться зі Страхувальником у трудових відносинах).

5.3.5. Умовами Договору страхування може бути передбачено *страхування обладнання від поломок*.

Під поломками слід розуміти випадки непередбачуваного виходу з ладу застрахованого майна, що не спричинили аварію та обумовлені:

- помилками в проектуванні, конструкції та розрахунках;
- помилками при виготовленні та монтажу;
- дефектами лиття або використаного матеріалу;
- ненавмисними помилками персоналу Страхувальника (Вигодонабувача) під час використання та обслуговування застрахованого майна;
- енергетичними перевантаженнями, перегрівом, вібрацією, розладом, заклинюванням, засором сторонніми предметами, дією відцентрових сил, «втоми» матеріалу;
- дією електроенергії у вигляді короткого замикання електричного струму, перевантаженнями електромережі, падінням напруги, атмосферним розрядом (крім удару блискавки) та іншими подібними явищами (у т.ч. займання, якщо збиток завдано безпосередньо тому майну, в якому виникло займання);

- гідравлічним ударом або нестачею рідини в котлах, парогенераторах, інших апаратах, що діють за допомогою пара або рідини;
- вибухом парових котлів (розривом стінок котла внаслідок розширення газу або пару), двигунів внутрішнього згорання, інших джерел енергії;
- дією низьких температур;
- розривом тросів і ланцюгів, падінням застрахованого майна, ударом його об інші предмети.

5.4. Майно вважається застрахованим, якщо воно знаходиться в межах вказаної у Договорі страхування території. Якщо застраховане майно (або його окремі елементи, частини, предмети) знаходиться за межами території страхування, страховий захист щодо такого майна припиняє діяти, за виключенням випадків, коли Сторони письмово узгодили такі зміни щодо території страхування.

6. ВИКЛЮЧЕННЯ З СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

6.1. За цими Особливими умовами *не підлягають відшкодуванню збитки / витрати* Страхувальника, що заподіяні внаслідок:

6.1.1. Навмисних дій (бездіяльності) або грубої необережності Страхувальника (Вигодонабувача).

6.1.2. Дефектів та нестачі застрахованого майна, що були відомі Страхувальнику (Вигодонабувачу) до настання страхового випадку та про які він не повідомив Страховика.

6.1.3. Прямого або непрямого впливу атомного вибуху, радіації або радіоактивного випромінювання, радіоактивного чи хімічного зараження, застосування атомної енергії.

6.1.4. Військових дій будь-якого роду, громадянської війни або їх наслідків, народних хвилювань, страйків, локаутів, конфіскації, реквізиції, арешту, терористичного акту, знищення або пошкодження майна за розпорядженням військової або цивільної влади, адміністративних органів.

6.1.5. Самозаймання, бродіння, гниття або інших природних властивостей застрахованого майна.

6.1.6. Крадіжки або розкрадання майна під час або безпосередньо після страхової події.

6.1.7. Накладення на Страхувальника чи субпідрядників, працюючих на нього, штрафів, неустойки, пені чи інших штрафних санкцій відповідно до законодавства.

6.1.8. Непрямих збитків, викликаних, зокрема, затримкою у постачанні продукції, перервою у видобутку, невиконанням термінів бурових робіт чи несвоєчасним введенням свердловин в експлуатацію, зменшенням продуктивності свердловин, падінням їхнього дебіту чи падінням тиску в нафто - чи газово-несучій свердловині, неможливістю використання застрахованих свердловин чи іншими аналогічними причинами, навіть, якщо такі непрямі збитки були викликані страховим випадком.

6.1.9. Детонації чи вибуху, викликаних використанням чи збереженням вибухових речовин.

6.1.10. Забруднення навколишнього середовища, якщо таке забруднення викликане навмисним скиданням твердих, рідинних чи газоподібних речовин у навколишнє середовище, чи є наслідком невиконання Страхувальником (Вигодонабувачем) норм і правил щодо охорони навколишнього середовища при проведенні робіт, встановлених законодавством, актами місцевої влади, відомств чи органів нагляду на території страхування.

6.1.11. Заподіяння шкоди життю та здоров'ю третіх осіб.

6.1.12. Зміни території страхування, обумовленої Договором страхування, без письмового погодження зі Страховиком.

6.1.13. Пошкодження свердловин, їх підземних ділянок чи підземного устаткування, внаслідок подій, інших, ніж страхові.

6.1.14. Втрати чи пошкодження: алмазних коронок, бурів, бурових розчинів,

цементу, хімікалій, встановлених у свердловину обсадних труб, устаткування всередині свердловини під час його перебування під землею, якщо пошкодження такого устаткування виникло внаслідок подій, що не є страховими та не обумовлені у Договорі страхування.

6.2. Страховий захист розповсюджується на страхові випадки, які настали під час дії Договору. Якщо страховий випадок, який настав під час дії Договору, стався з причин, що були або почали діяти до дати початку страхування, відшкодування підлягає виплаті лише у тому разі, якщо Страхувальнику нічого не було відомо про причини, що призвели до цього страхового випадку.

6.3. Договором страхування можуть бути передбачені додаткові виключення зі страхування.

6.4. Страхуванню не підлягає майно, що перебуває в аварійному стані чи знаходиться у зоні, якій загрожують повені, зсуви, обвали або інші стихійні явища – з часу оголошення в установленому порядку про таку загрозу або оформлення компетентними органами (гідрометеослужба тощо) відповідного документа (акта, висновків тощо), що підтверджує факт аварійності, загрози.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

7.1. Строк дії Договору страхування встановлюється за домовленістю Сторін. Конкретний строк дії Договору страхування обумовлюється у Договорі страхування.

7.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.3. Договір страхування діє на території України, якщо інше ним не обумовлено.

Якщо застраховане майно вилучається з визначеної у Договорі території страхування без погодження зі Страховиком, страховий захист такого майна припиняється.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

8.1. Договір страхування - це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, відповідно до якої Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку відшкодувати завданий збиток в межах страхової суми (ліміту відповідальності) Страхувальнику, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.

8.2. Договір страхування майна свердловин укладається на підставі письмової заяви Страхувальника за формою, встановленою Страховиком. При цьому Страховик має право звертатися до Страхувальника з будь-якими додатковими запитаннями, що стосуються страхових ризиків. З моменту підписання Договору страхування, заява стає його невід'ємною частиною.

8.3. Страховик має право проводити огляд майна, що приймається на страхування, перевіряючи його стан (наявність, цілісність, справність, умови експлуатації та зберігання, ступінь зносу), відповідність заявленої та дійсної вартості, оцінювати можливі страхові ризики, а також призначати експертизу щодо встановлення дійсної вартості майна, що приймається на страхування.

8.4. Страхувальник повинен підтвердити свої права або майнові інтереси по відношенню до даного майна, а також заявлену вартість майна, наданням необхідних підтверджуючих документів.

8.5. Перелік застрахованого майна вказується у Договорі страхування або у додатку до Договору, що є його невід'ємною частиною.

8.6. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, які мають суттєве значення для визначення ймовірності настання страхового випадку і розміру можливих збитків у разі його настання.

8.7. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом, що є формою Договору страхування.

Страховик видає страхове свідоцтво Страхувальнику після отримання першого внеску страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.8. Страхувальники згідно з укладеними Договорами страхування мають право вносити страхові платежі лише у грошовій одиниці України.

Якщо дія Договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

8.9. Зміна у відношенні будь-якого застрахованого ризику під час дії Договору страхування, що збільшує ступінь ризику, дає Страховику право переглянути умови Договору страхування чи вимагати сплати додаткової страхової премії. Якщо Страхувальник не погодиться з цим, то Договір страхування може бути припинений достроково з моменту настання зазначених змін, шляхом подачі Страховиком відповідного письмового повідомлення про це Страхувальнику.

9. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.

9.1. Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. Своєчасно вносити страхові платежі.

9.1.2. При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику.

9.1.3. При укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні Договори страхування щодо цього предмета страхування.

9.1.4. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

9.1.5. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами страхування.

9.1.6. Забезпечити безпеку промислу та проведення робіт відповідно до вимог чинного законодавства та звичайної практики проведення таких робіт у даних умовах і місцевості.

9.2. Страхувальник має право:

9.2.1. Ознайомитись з умовами страхування.

9.2.2. У разі настання страхового випадку, одержати від Страховика страхове відшкодування у порядку та на умовах, передбачених Договором страхування.

9.2.3. Вносити пропозиції щодо змін та доповнень до умов діючого Договору страхування.

9.2.4. Отримати дублікат Договору страхування у разі його втрати. З моменту видачі дублікату загублений оригінал Договору страхування втрачає свою юридичну силу.

9.2.5. Призначити Вигодонабувача для отримання страхового відшкодування.

9.2.6. У разі збільшення вартості майна під час дії Договору страхування, збільшити страхову суму або відновити її розмір після виплати страхового відшкодування, шляхом укладання Додаткової угоди до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу.

9.3. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки та права Страхувальника.

9.4. Страховик зобов'язаний:

9.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами страхування.

9.4.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику.

9.4.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк.

Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасну виплату страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої

визначається умовами Договору страхування або законом.

9.4.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору.

9.4.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна, переукласти з ним Договір страхування.

9.4.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

9.5. Страховик має право:

9.5.1. Перевіряти достовірність даних, наданих Страхувальником, а також корегувати умови Договору страхування за згодою Страхувальника, якщо в період його дії відбудеться зміна ризику або обсягу страхової відповідальності Страховика.

9.5.2. При укладанні Договору страхування запросити у Страхувальника – юридичної особи баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою).

9.5.3. Робити запити про відомості, пов'язані із страховим випадком до правоохоронних органів, медичних закладів та інших підприємств, установ і організацій, що володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також самостійно з'ясувати причини та обставини страхового випадку.

9.5.4. Виступати від імені Страхувальника за його згодою в судових органах або перед заявниками претензій.

9.5.5. У разі виникнення причин для сумніву в обґрунтованості (законності) виплати страхового відшкодування, відстрочити його виплату до отримання підтвердження або спростування цих причин відповідними органами.

9.5.6. Відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до п.13.4. цих Особливих умов.

9.5.7. Давати рекомендації, направлені на зменшення збитку, проводити спільні розслідування, експертні перевірки.

9.5.8. Регресу (вимоги) до винної сторони, якщо така визначена.

9.6. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки та права Страховика.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.

10.1. У разі настання страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:

10.1.1. Повідомити Страховика про настання страхового випадку протягом двох робочих днів з дня його настання, з викладенням обставин та причин страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку без поважних на це причин надає останньому право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо не буде доведено, що Страховику своєчасно стало відомо про настання страхового випадку або що відсутність у Страховика відомостей про це не могла вплинути на його обов'язки сплатити страхове відшкодування.

10.1.2. Вжити розумних та доцільних заходів щодо зменшення можливих збитків. Витрати по зменшенню збитків, якщо вони були необхідні або вчинені при виконанні вказівок Страховика, повинні бути відшкодовані Страховиком, навіть якщо відповідні заходи виявилися невдалими.

10.1.3. Якщо подія вимагає втручання компетентних органів (органів внутрішніх справ, пожежної охорони, аварійних служб, громадянської оборони, ін.), негайно (протягом 24 годин) повідомити їм про те, що сталося.

10.1.4. Вжити всіх можливих заходів для з'ясування причин та наслідків страхового випадку, забезпечити участь Страховика в огляді місця страхової події та встановленні розміру заподіяної шкоди.

10.1.5. Надати Страховику всю інформацію і документацію, яка дозволить йому

зробити висновок щодо причин і наслідків страхового випадку, про характер та розмір заподіяного збитку.

10.1.6. Зберегти майно, що постраждало, у тому вигляді, в якому воно опинилося після страхової події (Страхувальник має право змінювати картину збитку тільки тоді, коли це диктується міркуваннями безпеки, зменшенням розміру збитку) та забезпечити, наскільки це можливо, участь Страховика в огляді місця страхового випадку, пошкодженого майна та встановлення розміру заподіяної шкоди.

10.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші дії Страхувальника у разі настання страхового випадку.

10.3. Дії Страховика або його представника, спрямовані на рятування і збереження майна, не є підставою для визнання права Страхувальника на одержання страхового відшкодування.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.

11.1. Для виплати страхового відшкодування Страхувальник повинен надати Страховику *наступні документи*:

- письмову заяву про виплату страхового відшкодування;
- Договір страхування;
- довідки компетентних органів про факт, обставини і причини настання страхового випадку (а також у разі необхідності: пояснювальні записки виконавців робіт з викладенням обставин аварії, витяги-копії з геолого-технічного наряду та з робочого проекту на будівництво свердловини, що містять докладну проектну та нормативну інформацію, необхідну для розслідування певного виду аварії, діаграми приладів та інші документи, що ілюструють фактичні параметри робочого процесу);
- довідки, висновки експертизи та інші документи, які підтверджують дійсний розмір майнових втрат (аварійний акт, розрахунок збитку, акти досліджень, що визначають розмір та характер збитку);
- контракти, наряди чи договори на виконання відновлювальних робіт, платіжні документи, що підтверджують оплату виконаних робіт.

11.2. У залежності від характеру пошкоджень (знищення) майна, Страховик вправі самостійно визначити необхідний перелік документів, які остаточно підтвердять причини, характер та розмір збитку. Страхувальник зобов'язаний надати на вимогу Страховика такі документи.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

12.1. Страхове відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини, обставини та розмір збитку. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всі необхідні документи відповідно до розділу 11 цих Особливих умов. Ненадання документів без поважних на це причин, дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або в частині збитку, не підтвердженій документально.

12.2. Виплата страхового відшкодування здійснюється в межах страхової суми на підставі Страхового акта, який складається Страховиком.

12.3. У випадку виникнення спорів між Сторонами щодо причин та розмірів збитку, кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза здійснюється за рахунок Сторони, яка вимагає її проведення.

Якщо за результатами експертизи буде встановлено, що відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування була необґрунтованою, Страховик приймає на себе долю витрат по експертизі, яка відповідає співвідношенню суми, у виплаті якої було спочатку відмовлено, та суми відшкодування, виплаченої після проведення експертизи. Витрати на проведення експертизи щодо випадків, які визнано після її проведення не страховими, сплачуються Страхувальником.

Експертами не можуть бути особи, що є конкурентами Страхувальника або які

мають з ним ділові контакти, а також працівники цих осіб.

12.4. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку:

- якщо у нього є сумніви щодо наявності у Страхувальника права на отримання страхового відшкодування – до того часу, як не будуть надані необхідні докази;
- якщо відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну справу проти Страхувальника або його працівників/представників і ведеться розслідування обставин, які призвели до настання збитку – до закінчення розслідування.

12.5. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, Страхувальник не має права відмовитись від майна, навіть пошкодженого, що залишилося після страхової події. Залишкова вартість такого майна підлягає вирахуванню з суми страхового відшкодування.

12.6. Страхове відшкодування виплачується:

12.6.1. У випадку знищення або втрати майна – у розмірі його дійсної вартості на дату настання страхового випадку (за вирахуванням вартості наявних залишків, придатних до подальшого використання за їх прямим призначенням), але не вище страхової суми.

12.6.2. У випадку пошкодження застрахованого майна – у розмірі витрат на його відновлення до стану, в якому воно знаходилось до настання страхової події, але не більше вартості пошкодженого майна на день укладання Договору страхування, та вартості заходів, необхідних для ліквідації аварії, поломки або наслідків інших непередбачуваних подій, на випадок настання яких укладався Договір страхування.

Відновлювальні витрати включають в себе:

- вартість обладнання, матеріалів, запасних частин, що необхідні для ремонту, а також витрати на їх доставку до місця проведення ремонтних робіт і т.ін.;
- вартість ремонтних робіт, у т.ч. затрати по демонтажу та повторному монтажу майна, витрати по перевезенню в ремонтну майстерню та назад і т.ін.;
- вартість робіт по відновленню нормальних технологічних режимів свердловини або відновленню контролю над свердловиною, у т.ч. робіт по зупиненню потоку нафти, газу, води, промивальної рідини, робіт по повторному бурінню свердловини і т.ін.

Не підлягають страховому відшкодуванню:

- додаткові витрати на зміну та поліпшення застрахованого майна;
- витрати по переробці, профілактичному ремонту і обслуговуванню, а також інші витрати, що були необхідні незалежно від факту настання страхового випадку;
- витрати, що не пов'язані безпосередньо з відновленням застрахованого майна та ліквідацією аварії, поломки або наслідків інших непередбачуваних подій, на випадок настання яких укладався Договір страхування.

Якщо інше не передбачено Договором страхування, із суми відновлювальних витрат вираховують знос частин, вузлів, агрегатів та деталей, що підлягають заміні у процесі ремонту. Вирахування здійснюються, виходячи з дійсної вартості цих частин на день настання страхової події та їх нової вартості.

12.6.3. Якщо інше не передбачено Договором страхування, відшкодуванню підлягають:

- Витрати Страхувальника (Вигодонабувача), здійснені з метою зменшення збитків, що підлягають відшкодуванню Страховиком, якщо такі витрати були необхідні або здійснені за вказівкою Страховика. Такі витрати відшкодовуються навіть у тому випадку, якщо відповідні заходи виявилися безуспішними.

- Витрати Страхувальника (Вигодонабувача) на проведення експертизи з метою встановлення причин та/або розміру збитку.

- Витрати Страхувальника по розчищенню території від наслідків настання страхового випадку.

12.7. При необхідності проведення повторного буріння свердловини, відшкодуванню підлягають всі фактичні доцільно понесені витрати, необхідні для

повторного буріння застрахованої свердловини чи будь-якої її ділянки, за винятком витрат, необхідних для:

- буріння свердловини на глибину, що перевищує глибину відповідної застрахованої свердловини на момент настання страхового випадку чи глибину більшу, ніж глибина залягання геологічних зон, у яких може бути ефективний видобуток корисних копалин;

- відновлення контролю над свердловинами (включаючи відповідні бурові роботи) чи для гасіння пожежі;

- повторного буріння чи відновлення свердловин, що вважалися виснаженими і покинутими до моменту настання страхового випадку.

12.8. До збитку, що підлягає відшкодуванню Страховиком, відноситься тільки той збиток, що було спричинено Страхувальнику (Вигодонабувачу) за період від виникнення до ліквідації аварії, поломки або наслідків інших непередбачуваних подій, на випадок настання яких укладався Договір страхування, відповідно до встановлених критеріїв їх ліквідації.

Аварія, поломка або наслідки інших непередбачуваних подій, на випадок настання яких укладався Договір страхування, вважаються ліквідованими, якщо роботи на свердловині, які проводились безпосередньо до настання страхового випадку, відновлені або можуть бути відновлені.

12.9. Якщо майно застраховане у кількох Страховиків і загальна сума перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма Страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна. При цьому кожний Страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним Договором страхування.

12.10. Після виплати страхового відшкодування, в межах виплаченої суми, до Страховика переходить право вимоги Страхувальника до особи, відповідальної за збитки.

12.11. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) отримав відшкодування від третіх осіб, Страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовами страхування, та сумою, отриманою від третіх осіб. Страхувальник повинен негайно сповістити Страховика про отримання таких сум.

12.12. Страхувальник (Вигодонабувач) повинен повернути Страховику отримане страхове відшкодування (його відповідну частину), якщо протягом передбачених чинним законом строків позовної давності виявиться така обставина, яка за законом або за цими Особливими умовами повністю або частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на страхове відшкодування.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ ЧИ ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Страховик приймає рішення про здійснення або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування протягом 10 (десяти) робочих днів з дня надання Страхувальником усіх необхідних документів, оформлених належним чином.

13.2. Страховик має право відстрочити прийняття рішення щодо здійснення виплати або відмови у виплаті страхового відшкодування якщо:

- подані документи не дають змоги повністю з'ясувати причини і обставини страхового випадку, розмір збитків, право Страхувальника на одержання відшкодування – до з'ясування таких обставин;

- справа, що стосується обставин страхового випадку, розміру збитку чи відшкодування перебуває на розгляді в суді – до одержання Страховиком рішення суду або ухвали про припинення (закриття) судового провадження, що набрали законної сили, а в разі оскарження в апеляційному чи касаційному порядку – після закінчення розгляду справи.

13.3. Після прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування, Страховик протягом 10 (десяти) робочих днів складає Страховий акт і здійснює виплату страхового відшкодування.

13.4. Якщо прийнято рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування, Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) письмово з обґрунтуванням причин відмови.

13.5. Підставою для відмови Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування є:

13.5.1. Навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація таких дій встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

13.5.2. Вчинення Страхувальником (Вигодонабувачем) або його представником навмисного злочину, що призвів до страхового випадку.

13.5.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку.

13.5.4. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру страхового випадку та розміру збитків.

13.5.5. Отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні.

13.5.6. Інші випадки, передбачені законом.

13.6. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону.

13.7. Відмова Страховика у виплаті страхових відшкодувань може бути оскаржена Страхувальником у судовому порядку.

14. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

14.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

1) закінчення строку дії;
2) виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
3) несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10-ти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору;

4) ліквідації Страхувальника-юридичної особи, за винятком випадку, коли Страхувальник-юридична особа припиняється і встановлюється його правонаступник до якого переходять всі права та обов'язки;

5) ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

6) прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

7) у інших випадках, передбачених законодавством України.

14.2. Дію Договору страхування може бути **достроково припинено** за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона, зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 діб до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

14.2.1. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі

повністю.

14.2.2. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

14.2.3. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.

14.3. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України, а також:

1) у разі, якщо його укладено після страхового випадку;

2) якщо об'єктом Договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

15.1. Спори, які виникають за Договором страхування під час його дії, вирішуються Сторонами шляхом переговорів, а при не досягненні згоди - у судовому порядку відповідно до вимог чинного законодавства України.

15.2. Позов щодо вимог, які витікають з Договору страхування, може бути пред'явлений Страховику у строк, передбачений чинним законодавством України.

16. ОСОБЛИВІ УМОВИ.

16.1. Зміни та доповнення до цих Особливих умов в обов'язковому порядку узгоджуються з уповноваженим органом у справах нагляду за страховою діяльністю.

16.2. Внесення змін до цих Особливих умов не впливає на дію Договорів страхування, які були укладені до дати їх внесення.

16.3. Усі доповнення і зміни по Договору страхування дійсні, якщо вони виконані у письмовій формі і підписані уповноваженими представниками Сторін.

16.4. Права та обов'язки Страховика та/або Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені у цих Особливих умовах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх правозастосування, повинні бути передбачені Договором страхування, якщо вони не суперечать закону.

16.5. Договором страхування може бути передбачено, що обидві Сторони залишають за собою право припинити взаємні обов'язки за Договором страхування у випадку введення особливого положення та інших надзвичайних заходів, об'явлених у встановленому порядку, а також у випадку дії непереборної сили, настання якої неможливо упередити, запобігти або уникнути – форс-мажор. Сторони повертаються до виконання своїх зобов'язань за Договором страхування після закінчення дії таких обставин.

Факт настання форс-мажорних обставин засвідчує Торгово-промислова палата України або інший, уповноважений законодавством України на це, орган.

16.4. Договором страхування можуть бути передбачені інші особливі умови страхування та/або страхові ризики, не передбачені цими Особливими умовами, якщо вони не суперечать чинному законодавству України.